



28.7.2009

942/9224/2009

MTV Oy

Ilmalantori 2
00240 Helsinki

Viite
Ref.
Ref.

Salatut elämät -sarjan 1.6.2009 lähetetty jakso "Perutaan häät, perutaan yhteinen hautapaikka"

Asia
Ärende
Subject

VIESTINTÄVIRASTON ARVIO OHJELMAN LÄHETYSAJASTA

Asian tausta ja sovellettavat säännökset

Viestintävirastoon on tullut lukuisia katsojayhteydenottoja, joissa on ollut kyse MTV Oy:n lähettämästä Salatut elämät -sarjan jakson numero 1765 "Perutaan häät, perutaan yhteinen hautapaikka?" haitallisuudesta lasten kehitykselle. Katsojien mukaan jakso on mahdollisesti sisältänyt lasten kehitykselle haitallisia kohtauksia.

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuutensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai kauhua herättämällä taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen, lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Lain 19 §:n 2 momentin mukaan, mikäli televisiotoiminnan harjoittaja lähettää 1 momentissa tarkoitetun ohjelman, sen haitallisuudesta lasten kehitykselle on ilmoitettava ennen ohjelman lähettämistä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lähetyksessä on koko ohjelman lähetysajan näkyvissä tunnus, josta ilmenee ohjelman haitallisuus lasten kehitykselle.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n tulkintakäytännössä on käytössä neljä vedenjakajakellonaikaa ikärajoineen. Käytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00, alle 13-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 19.00, alle 15-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 21.00 ja alle 18-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 23.00. Pornografisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 24.00.

Kuvaohjelmien tarkastamisesta annettu laki (775/2000) sisältää määräyksiä kuvaohjelman tarkastuttamisesta ennen sen levitystä tai esittämistä.

tä. Televisio-ohjelmille ei ole kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain mukaisia ennakkovalvontakeinoja. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain hallituksen esityksessä (HE 34/1998 vp.) kuitenkin todetaan, että mikäli televisio-ohjelma on Valtion elokuvatarkastamon tarkastama, tulisi televisio-ohjelman sijoittelussa ottaa soveltuvin osin huomioon ne ikärajaluokitukset, jotka elokuvia sekä video- ja muita kuvaohjelmia koskevis- sa laeissa on säädetty. Televisiotoiminnan harjoittaja voisi myös ennakoit- ta tarkastuttaa lähetettäväksi aiotun ohjelman Valtion elokuvatarkasta- mossa.

Ohjelmien haitallisuutta arvioidessaan Viestintävirasto tukeutuu tarvitta- essa Valtion elokuvatarkastamon ikärajamäärittelyihin.

MTV Oy:n selvitys

Viestintävirasto pyysi MTV Oy:ltä selvitystä siitä, miten Salatut elämät - sarjan osan nro 1765 lähettämisesä on noudatettu lasten kehitykselle haitallisten ohjelmien lähettämistä koskevia säännöksiä huomioiden eri- tyisesti ohjelman lähetysajan ja lasten kehitykselle haitallisuudesta il- moittamisen. Lisäksi Viestintävirasto pyysi selvityspyynnön kohteena ole- vasta salatut Elämät -sarjan osasta tallenteen, josta ilmenee onko ohjel- man haitallisuudesta lapsille ilmoitettu ennakkoon tai pidetty lähetyksen ajan näkyvillä lapsille haitallisista ohjelmista kertovaa tunnusta.

Viestintävirasto on vastaanottanut MTV Oy:n selvityksen asiassa. Saadun selvityksen mukaan selvityspyynnön kohteena oleva Salatut elämät - sarjan osa on esitetty 1.6.2009 kello 19.30 - 20.00. Selvityksen mukaan sarja kokonaisuudessaan pyrkii noudattamaan K7 - K11 -linjausta. Selvi- tussyynnön kohteena oleva jakso on MTV3 Oy:n käsityksen mukaan joil- takin osin luokiteltavissa korkeintaan K11 -kategoriaan kuuluvaksi.

Antamansa selvityksen mukaan MTV Oy ei ole merkinnyt ohjelmatietoihin lapsen kehitykselle haitallisuudesta informoivaa K11 -merkintää, koska ohjelma on lähetetty kello 17.00 jälkeen. Täitäkin osin MTV Oy katsoo noudattaneensa televisioyhtiöiden lähetysajoista tekemää itsesääntelyso- pimusta.

Valtion elokuvatarkastamon lausunto

Viestintävirasto pyysi Valtion elokuvatarkastamolta lausuntoa siitä, minkä ikärajaluokituksen Valtion elokuvatarkastamo antaisi Salatut elämät - sarjan osalle nro 1765, sekä ikärajaluokituksen mukaisesta sijoittelusta ohjelmistoon.

Vastauksena lausuntopyyntöön Valtion Elokuvatarkastamo toimitti 25.6.2009 Viestintävirastolle otteen kuvaohjelmarekisteristä. Salatut elämät -sarjan osa 1765 on kuvaohjelmien tarkastuksesta annetun 8 § 1 momentin nojalla tarkastettu ja hyväksytty esitettäväksi ja levitettäväksi 11 vuotta täyttäneille.

Viestintäviraston arvio

Mikäli televisio-ohjelmasta on pyydetty Valtion elokuvatarkastamon lau- sunto, noudattaa Viestintävirasto lähtökohtaisesti elokuvatarkastamon arviota ohjelman ikärajaluokituksesta.

Valtion elokuvatarkastamon arvion mukaan ohjelma ei sovellu alle 11- vuotiaille lapsille. Lasten kehitykselle haitallisten ohjelmien lähetysajan-

kohtia käsittelevän televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n tulkintakäytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00.

Selvityksen kohteena oleva Salatut elämät -sarjan osa 1765 on esitetty 1.6.2009 klo 19.30. Näin ollen ohjelman esitysajankohta on ollut televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n voimassa olevan tulkintakäytännön mukaan hyväksyttävä.

Salatut elämät -sarjan käsiteltävänä olevan jakson haitallisuudesta alle 11-vuotiaille lapsille ei ilmoitettu ennen ohjelman alkua.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain tulkintakäytännössä tai televisioyhtiöiden itsesääntelysopimuksessa ei ole huomioitu ilmoittamista ohjelman haitallisuudesta alle 11-vuotiaille ennen ohjelman lähettämistä, kun ohjelma on sijoitettu ohjelmistoon oikein. Viestintävirasto keskustelee syksyn aikana televisioyhtiöiden ja tarvittaessa muiden asiantuntijatahojen kanssa siitä, onko myös K11-merkinnän ilmoittaminen tarpeellista ennen ohjelman lähettämistä K13-, K15- ja K18-merkintöjen lisäksi.

Viestintävirasto katsoo, ettei asiassa ole tarpeen ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Apulaisjohtaja



Merja Saari

Lakimies



Hanna Heiskanen